

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnistvu:
za celo leto naprej K 22:40
za pol leta " " 11:20
za četrt leta " " 5:60
za en mesec " " 1:90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.
Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEK

Inserati:
Enostop. petitv. (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11
za trikrat 9
za več kot trikrat 8
V reklamnih noticah stane enostopna garmondv. 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — V sprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona štev. 188.

Rauchov program.

Tudi Srbi so nastopili z vso ogorčenostjo proti Rauchovemu programu. Ban je izjavil, da naj vprašanje železniške pragmatike reši regnikolarna deputacija, dotlej naj pa ostane status quo, to se pravi: mažarski službeni jezik. Druga velika pridobitev, ki jo je dal Hrvatom, je ta, da smejo naklade sklepati na državne davke.

Kakor Hrvatje so tudi Srbi ogorčeni nad frivolnostjo, s katero jim novi ban priporoča te »pridobitve«. »To je impertinenca, da si večje ni mogoče misliti,« piše »Srbobran«. Ker ni misliti na to, da bi regnikolarna deputacija prišla v doglednem času do tega, da uzakoni pravice hrvaškega jezika, je Rauchova obljuba isto, kot bi se za vedno priznal mažarski službeni jezik.

In pravica, nalagati naklade? To pravico ima vsaka avstrijska provinca in občina, in ravno če se privoli v to ponižanje, bi se sankcionirala popolna odvisnost Hrvaške od Ogrske. Bilo bi razmerje med Zagrebom in Budimpešto, kakor je med Ljubljano in Dunajem. Sen o hrvaškem kraljestvu bi bil za vedno izsanjan.

Mažari vedo, kaj delajo. Oni ponujajo Hrvatski pravico do naklad in posojil zato, da bi ubili njeno finančno samostojnost. Še več, oni hočejo s tem onemogočiti vsako povoljno finančno pogodbo med Hrvatsko in Ogrsko. Kajti kadarkoli bi se Hrvatska pritožila, da od njenih davkov premalo pride nazaj v deželo, ampak da se porabi preveč za Mažarsko, tedaj bi odgovorili gospodje v Budimpešti: »Nu, saj imate pravico, da si sami zvišate dohodke z nakladami in da se zadolžite, če vam treba.« Hrvatska bi bila torej po Rauchovem programu še na slabšem nego je sedaj.

Zato pa Rauch sam vidi, da ne more z njim iti nihče, nego brezznačajni štreber ali pa kdor je prisiljen. Železna roka je potrebna, kjer se s pametjo in poštenostjo ne dá izhajati. Pa železo se lahko zlomi in železna roka tudi.

— 0 —

LISTEK.

Dijamanti kralja Salomona.

Angleški spisal Rider Haggard, posl. J. M.
(Dalje.)

Potem sem mu povedal, da ubijem s pomočjo čarovnije njega in njegove ljudi, ako pogrešim le eno teh stvari, kadar se povrnemo; in ako bi mi umrli ter bi on poskusil ukrasti te stvari, bi prišli ter ga strašili, naredili bi njegovo živino divjo in njeno mleko kislo, dokler ne bi bil sit življenja, ter bi naredili, da bi prišli vrati iz pušk ter govorili z njim tako, kakor bi mu ne bilo všeč, sploh sem mu živo naslikal vse posledice. Nato je prisegel, da bo pazil nanje, kakor da bi bile duh njegovega očeta. Stari Kafer je bil zelo praznoveren in velik lopov.

Na ta način smo se oprstili vseh nepotrebnih stvari. Sir Henry, Good, jaz, Umbopa in Hotentot Ventvögel smo se pripravili na pot. Bilo je le najpotrebnejše, kar smo vzeli seboj, vendar nismo mogli pri najboljši volji zmanjšati tovara, tako da je prišlo skoro štirideset funtov in vsacega. Vzeli pa smo seboj:

Voljeno gibanje.

Plantanova kandidatura.

V Novem mestu niso nič kaj navdušeni za Plantana. »Ali discipliniranega notarja naj zopet volimo?« pravijo uradniki, obrtniki in trgovci pa se tudi vprašujejo, kaj jim je od notarja Plantana tako dobrega pričakovati, da ga naj motijo v njegovem ljubljanskem miru in pošljejo v deželni zbor, ko je za državni zbor že tako imenitno pogorel. Sladovič ali Jutraš bi bila z liberalnega stališča boljša kandidata. Pa tu ima besedo profesor Reisner, ki hoče reševati »inteligenco«. Domačin ne more rešiti doljenjske inteligence, zato je treba seči v Ljubljano po discipliniranega notarja. Profesor Reisner je naslikal volivcem črno pošast klerikalizma in jih rotal, da bo vsa inteligenca pokončana, če zmagajo »Rimci«. Pa ta strah je čuden ravno od strani prof. Reisnerja, ki je brez mature bil sprejet v semenišče, kjer so mu dali zastoj hrano in stanovanje, da je naredil maturo in šel lahko na univerzo. Brez »Rimcev« torej profesor Reisner ne bi bil nikdar dosegel visoke svoje »inteligence«. Zato pa se naj lepo potolaži in naj bo prepričan, da možje S. L. S. bolje skrbijo in delajo za inteligenco, kakor pa gospoda Reisner in Plantana, ki sta sicer čisto častivredna moža, pa ravno glede politike in inteligence nista kompetentna. — Tudi v Metliki in Črnomlju ni nobenega navdušenja za Plantana. Še se spominjajo Metličani in Črnomaljši, kako je bilo s Plantanovimi železniškimi koncesijami in kako se je cela liberalna stranka temeljito osmešila s svojim nespartnim nastopanjem v vprašanju belokranjske železnice. Tej stranki izkazati zaupanje more samo tako zagriženi liberalci, ki je slep in gluhi za vse interese svojega kraja. Ali naj bodo doljenjska mesta res zadnje zatečišče liberalizma, ki se ga povsod ljudje že otrešajo? Naj bi odločil tu ozir na pravo korist doljenjskih mest!

Za mesto Idrija

je socialnodemokratski kandidat sodrug — Etbis Kristan iz Ljubljane.

Na delo za Terglava!

Jutri se vrši dopolnilna deželnozbornska volitev za štajerski deželni zbor za

mandat celjskega, vranskega, gorenjegrajskega, šmarskega, konjiškega in laškega volivnega okraja. Kandidat »Slov. kmečke zveze« je Alojzij Terglav, kmet v Št. Petru v Savinjski dolini. Pozivljamo vse somišljenike v teh okrajih, da nastopijo z vso odločnostjo za kandidata Terglava. Vsak naj stori svojo dolžnost!

Izvrševalni odbor »Slovenske Ljudske Stranke« na Goriškem

je imel svojo sejo včeraj dopoldne. Posvetovalo se je o deželnozbornskih kandidatih. Pri seji so bile po svojih odposlancih zastopane »Kmečke zveze« ter politični društvi v Bovcu in Kobaridu.

Zmaga Ljudske Stranke v Dekanih

(Dopis iz Istre.)

V Dekanih so bili pri občinskih volitvah poraženi zaščitniki »Edinosti«. Zmagala je Ljud. Stranka v vseh treh razredih. Ali smo se veselili, ko je bivši občinski tajnik Klemenčič, ki ga je hotel Šiško-vič uničiti, imel zadoščenje, da je na trgu v Dekanih v imenu županovega proglasil izid volitev. Med izvoljenimi niti enega Šiško-vičjanca.

Veseli, ki je sledilo, je nepopisno. Devetdesetletni starci so izjavljali, da takega še niso videli v Dekanih, dopisnik vaš, ki ima že tudi precej let na hrbtu, lahko potrди, da tudi on še takega nepriljenega, splošnega radovanja ni doživel.

Ob dveh v soboto popoldne je priokrala godba zvestih sobojnikov Rižancev z razvitimi zastavami, v vasi se jim je pridružilo nekaj domačih godcev. Najprej so šli pred županovo hišo, za njimi naraščajoče občinstvo, stari in mladi, obeh spolov. Godba dovršena, sami narodni, veseli komadi, vmes petje, ki se je razlegalo širom občine, in navdušeni govori v zalivalo generalnemu štabu, ki je izvršno sestavil bojni načrt, poizvedovalni službi, ki je prekrasno funkcionirala, in vojakom volivcem.

Od župana na trg pred konsumno društvo! Tudi tu pogoščenje, godba, petje, govori in ples kot izraz čistega veselja, saj so plesali 80-letni starčki z mladenkami, in si brisali oči, polne solz radosti.

Potem po vrsti dalje, v druge krčme. Nazadnje v privatne hiše, k gg. Fortuni,

Picigi, Graziani, Mateju Picigi itd. Najbolj je vašega poročevalca ganilo, da edini Italijan v občini — italijanski podanik povrh — g. Graziani, nikakor ni pustil vesele množice mimo svoje hiše, ne da bi jo pogostil. Ob mraku so Dekanci spremili Rižansko godbo do meje katastralne občine. Sedaj so pa začeli po vseh gričih pokati topiči in puške. In kresovi so plapolali v jasno zimsko noč, nemo govoreč: Mane, tekel, fares!

Ne poročal bi vam tako obširno, a je ta izid volitev v Dekanih načelno važen. Premagani so nasprotniki, ki narodno niso zanesljivi, saj je bil njih general svoj čas kompromisni kandidat italijanske stranke za deželni zbor. Kljub temu ga je izborna informirana »Edinost« pustila v sebi blatiti pošteno dosedanje upravo.

Zmagala pa je Ljudska Stranka, ki ne pozna odvisnosti od vlade ali deželnega odbora, stranka neodvisnih, jeklenih mož, ne kakor jih vzgajajo sedanji liberalni demagogi, ampak kakor jih je vzgojil naš častni Ivan Benko, sošolec nepozabnega Simona Gregorčiča, ki je pred 35 leti oral v Dekanih ledino narodne osamosvoje in je prišel 18. t. m. volit in se prepričati o lepih sadovih svojega delovanja. Zmagala je stranka, ki je dala občini prvi slovenski otroški vrtec, prvo vaško razsvetljavo, ki skrbi za ceste in vodovode, stranka, s katero volijo, ne sicer liberalni učitelji, pač pa častita duhovščina. Bog živi slovensko občino dekansko in vrli njen odbor!

Iredentovstvo Gabriela d'Annunzio.

Italijanski pesnik in dramatik Gabriele d'Annunzio je zdaj postal osredje politične polemike med Italijo in dunajskim časopisjem. V svoji novi drami »La Nave« govori namreč pesnik o »zelo grenkem jadranskem morju« in o njega odrešitvi. — Igra je skozinskozi iredentistično tendenčno delo, čeprav je tendenca lepo v tek dejanja vpletena. Dunajsko časopisje se je ogrelo v prvi vrsti zaradi tega, ker je kralj Viktor Emanuel igri dvakrat prisostvoval in ker so na banketu v čast pesniku padle nekatere po iredentovstvu dišeče besede. Bodisi temu kakor hoče, vnela se je iredentovska debata pro in contra. Oficijozna »Tribuna« očita avstrijskemu časopisju malenkost, ker se zaga-

tem domačinom, da gremo streljat noje, katerih je bilo v pušcavi zelo mnogo. Zmajevali so z ramami in dejali, da smo blazni in poginemo od žeje, kar se je zdelo zelo verjetno, kakor moram priznati: ker so pa želeli dobiti nože, ki so bili tukaj nepoznano bogastvo, so bili pripravljeni iti z nami, sploh pa so morebiti prišli do prepričanja, da je navsezadnje njim vseeno, ako bi se mi ponesrečili.

Ves naslednji dan smo počivali in spali in ob solnčnem zahodu dobro večerjali sveže meso in čaj. Nato smo dovršili konečne priprave, legli na zemljo ter čakali, da izide mesec. Naposled se je okoli devete ure prikazal v vsem svojem svitu in razlival je svojo srebrno svetlobo preko divje dežele in razširjal pred nami čaroben svet čez prostrano valovito puščavo, ki se je videla tako veličastna in mirna in tuja, kakor z zvezdami posuto nebo nad nami. Vstali smo in v nekoliko minutah smo bili pripravljeni, vendar smo se še nekaj obotavljali, kajti človeška narava ni hitra pred važnim korakom. Umbopa je zasegajem v roki in puško čez ramo stal nekoliko korakov pred nami in napeto gledal preko puščave; trije najeti domačini z vrči vode in Ventvögel so stali v majhni gruči zadaj.

»Gospodje,« je rekel Sir Henry s svojim nizkim in globokim glasom, »namenjeni smo na tako čudno pot, kakor jo sploh

morejo nastopiti ljudje na tem svetu. Zelo dvomljivo je, ako pridemo do konca. Toda mi smo trije možje, ki bomo skupno prenašali dobro in slabo do zadnjega dihljaja. In sedaj, predno se podamo na pot, molimo za trenutek k Onemu, ki vodi pota človeška in ki je že odnekaj določil našo pot, da naj vodi naše korake, kakor je njegova volja.«

In vzel je klobuk z glave in za nekoliko trenutkov s svojimi rokami zakril svoj obraz, in Good in jaz sva storila ravno tako.

Ne rečem ravno, da sem poseben pobožen človek; malo je takih lovcev, in kar se tiče Sir Henryja, ga nisem nikdar prejšel tako govoriti in odslej samo enkrat, akoravno mislim, da je v dnu svojega srca veren. Tudi Good je pobožen, akoravno rad prisega. In jaz mislim, da izvzemši morebiti eno priliko nisem nikdar v svojem življenju bolj goreče molil, kakor v tem trenutku, in čutil sem se res nekoliko olajšanega. Naša bodočnost je bila popolnoma neznana, in po mojem mnenju, neznano in strašno pripelje človeka bližje k njegovemu Stvarniku.

»In sedaj,« je rekel Sir Henry, »naprej.«

In odrinili smo. Ničesar drugega nismo imeli, kar bi nam kazalo pot, kakor daljne gore in pa zemljevid starega José da Silvestra, ki je

nja v besede pesnika in v govore pri banketu animiranih književnikov, ne omenja pa, da je bil pri banketu navzoč italijanski naučni minister Rava, pač pa opozarja na govor grofa Montecuccoli v Reki, ki je govoril o ofenzivnih nalogah avstrijske mornarice. Če se Italijani zaradi teh besed ne razburjajo — izvaja »Tribuna«, — naj bi se tudi Avstrijci zaradi d'Annunzijevega »grenkega jadranskega morja« ne.

Trezni in zmerni »Corriere della Sera« priporoča avstrijskemu časopisu, naj ne trobi zaradi pesniške prispodobne alarma, ker bi vendar v Avstriji morali vedeti, da v Italiji nima nihče interesa Avstrijo izzivati. Na drugi strani pa graja »C. d. S.« d'Annunzija in njegove oprode, ki se širokoustijo, kako bodo jadransko morje odrešili, ne povedo pa, kako bi Italija zamogla doseči avstrijski vojaški proračun, ki je za 200 milijonov višji od italijanskega.

Zelo in lepo odkritosrčna je turinska »Gazzetta del Popolo«. Pravi, da je Italija zelo nerada v trozevi, da pa mora zdaj delati kljub temu nato, da Avstrijo prepriča o svoji miroljubnosti. Stvar je namreč ta, da Angleška Italije ne bo podpirala, ako bi slednja hotela trozvezo razdreti, na drugi strani pa se Avstrija, podpihovana od Nemčije, mogočno oborožuje, tako da Italija ne pride z njo na kraj. Italija naj se oborožuje, dotlej pa naj se opuščajo iredentovske provokacije.

»Popolo Romano« razlaga d'Annunzijevo frazo takole: Kakor znano, so d'Annunzija svojčas izvolili v Castellamaru na Jadranskem morju za poslanca v parlament. Pri prihodnjih volitvah pa so ga si jajno pustili propasti, ker se pesnik v parlamentu nikoli ni prikazal. Zaradi te parlamentarne blamaže imenuje d'Annunzio jadransko morje »zelo grenko«. Se non è vero, è ben trovato —

AVSTRO - OGRSKA.

Minister grof Zichy.

Ministra grofa Zichyja je zaslišal cesar v avdijenci. Poročal je o političnem položaju.

Srednješolska enketa.

Včeraj je otvoril naučni minister dr. Marchet srednješolsko enketo.

Minist. Marchet naglašja: Sedanji učni načrti niso zastareli. Kljub temu je pa potrebna revizija glede na izkušnje in pa z ozirom na napredek vede. Potrebno je olajšanje in moderniziranje. Važno je vprašanje o prestopu realcev na vseučilišče. Javnost se peča z vprašanjem, da naj ostaneta preosnovani gimnazij in realka, a da se ustanovi še eden ali več gimnazijskih tipusov. Naučna uprava se je pečala z vprašanjem in čaka radovedno na enketno izjavo. Če se ustanovi nov gimnazijski tipus, se mora omogočiti obiskovalcem vstop na vseučilišča, dasi se ne bo poučevala grščina. Brezuspšne bodo pa ostale vse izpremembe, če ne bo učiteljstvo popolnoma na svojem mestu. Naučna uprava se zato peča že zdaj s poglobitvijo znanstvene in pedagoške izobrazbe učiteljstva. Po ministrovem govoru sledi razprava, ki se predvsem ozira na sledeča vprašanja:

1. Zakaj je potrebno, da se reformirajo naše srednje šole?

2. Jeli mogoče ustanoviti nove srednješolske tipe?

3. Jeli mogoča reforma srednjih šol v sedanji obliki?

bil pa zelo nezanesljiv, ako se upošteva, da ga je narisal umirajoč in pol blazen človek na koscu platna pred tri sto leti. Četudi pa je bil tako pomanjkljiv, je vseeno bilo vse naše upanje na uspeh odvisno od njega. Ako bi se nam ne posrečilo najti one mlakuže slabe vode, kakor jo je stari Don zaznamoval, da leži sredi puščave, kakih šestdeset milj od našega izhodišča, smo morali žalostno umreti žeje. In meni se je zdelo skoro popolnoma nemogoče, da bi jo mogli najti v tem velikem morju peska in grmičevja. In tudi ako je stari da Silvestra prav zaznamoval, kaj je moglo prepričati, da se ne bi tekom časa posušila ali napolnila s peskom?

Korakali smo dalje skozi noč in pesek kakor sence. Grmičevje nam je segalo do kolen ter nas oviralo, pesek pa je prišel v naše veldtschoone in Goodove lovske škornje, tako da smo se morali skoro vsako miljo ustaviti in jih izprazniti; vendar je bila noč še vedno lepo hladna, akoravno je bilo ozračje težko in soparno, in napredovali smo dobro. Bilo je zelo tiho in samotno tukaj v puščavi. Good je občutil to in začel žvižgati neko pesem; toda glasila se je tako žalostno v tem prostranem prostoru, da je kmalu prenehal. Malo pozneje se je pripetil dogodek, ki je povzročil, da smo se na vse grlo smejali, četudi nam je kri zastajala v žilah. Good, ki je nosil kompas, katerega je kot mornar se-

Sekčni načelnik pl. Pidoll želi, da naj se klasični pouk prične v višjih srednješolskih razredih. Za ministra Gessmanna skicira vladni svetnik dr. Schwiealana, kako da si misli po ministru nasvetovani srednješolski tipus. Gospa Marijana Hanusch želi ožji stik med šolo in rodbino. Enketa se nadaljuje popoldne.

Nezaupnica poslancu Seidlu.

Na volivnem shodu v Johannesthalu (Šlezija) so zborovalci soglasno izrekli nemškemu agrarnemu poslancu Seidlu nezaupnico.

Ogrsko hrvaški državni zbor.

Ogrsko hrvaški državni zbor je nadaljeval 21. t. m. razpravo o vojaških novincih. Predsednik ukori poslan. Nagyja, ker je zaklical, da ljudožrci na Fiazi otokih lepše postopajo z ljudmi, kakor avstrijska vojna uprava. Z dnevnega reda se odstavi na Szentivanyjev predlog o lokalni železnici Požun-deželna meja.

Revizija poslovnika v ogrskem državnem zboru.

O poslovnikovi reviziji je bila pri Wekerlu 21. t. m. popoldne konferenca o poslovnikovi izpremembi. Košutovci so naznanili Wekerlu, da naj veljajo Justhovi predlogi o poslovnikovi izpremembi le za volivno preosnovo, za proračun in o predlogih glede na notranje reforme. Če to obvelja, zahtevajo, da naj se preloži volivna preosnova in pa novi poslovnik. Konferenco vodi Justh, ki naznani, da se Geza Polonyi in Henthaller ne udeležita posvetovanja. Na vprašanje Farkashazyja, če se predlože zbornici je soglasno odobrene poslovnikove izpremembe, izjavi Justh, da se bo o tem sklepalo ob koncu konference. Banffy pravi, da se je kot zbornični in kot ministrski predsednik pečal s tako poslovnikovo preosnovo, ki bi onemogočila tehnično obstrukcijo. Načrt je izdelal grof Andrassy. Sedanjemu načrtu ne pritruje. Minister Andrassy: Poslovnik je izredno slab. Praktično se je dokazalo, da lahko peščica ljudi onemogoči zbornično delovanje. Obstrukcija je dokazala, da če je večina še tako močna, nima moči, da reši spored. Posvetovanje je bilo burno osobito ko je zaklical dissident Farkashazy: »Konferenca je komedija.« Celo ministri, med njimi grof Zichy, so klicali, da naj prekliče. Šele Wekerle je pomiril razburjene duhove. Konferenca je trajala do 3/4 na osmo uro zvečer. Hrvati se konference niso udeležili. Iz Zagreba so brzojavili Justhu, da se konference ne udeležijo in da nastopijo v zbornici proti nameravani poslovnikovi preosnovi. Tudi zastopniki narodnosti bodo nasprotovali poslovnikovi izpremembi.

VOJAŠKE ZADEVE.

Povišanje častniških plač.

Krščansko socialno časopisje objavlja ostre članke proti Mažarom, ki zavirajo vprašanje o povišanju častniških plač. »Reichspost« pravi, da se Wekerle igra z vojnimi ministrom. »Vaterland« pa upa, da avstrijska delegacija pokaže vojni upravi pravo pot v tem vprašanju. S povišanjem častniških plač se peča tudi časopisje drugih avstrijskih strank.

Dveletna vojaška službena doba.

Vojno ministrstvo je dovršilo pripravljiva dela o dveletni vojaški službeni dobi. Sporazumeti se morajo še z Ogrsko. Obširno poročilo naglašja, da mo-

veda popolnoma razumel, je hodil prvi, ostali pa smo v dolgi vrsti korakali za njim, ko smo naenkrat začeli nek vzkliz in je on izginil izpred naših oči. V hipu se je vzdignil okoli nas zelo nenavaden vrišč, hrskanje, ječanje, divji glasovi urnih nog. V majhni svetlobi smo mogli le slabo razločiti bežeče postave, ki so bile na pol zakrite v oblakih peska. Domačini so vrgli svoje breme na tla in hoteli bežati, ker so se pa spomnili, da ni bilo nikamor mogoče, vrgli so se na zemljo in tulili, kakor sam zlodej. Sir Henry in jaz sva osupnjena obstala, in naša osupnjena se ni zmanjšala, ko smo zagledali Gooda, ki je drvel očividno na nekem konju proti goram in vpil, kakor da bi bil zblaznel. Hipno je dvignil kvišku svoje roke in slišali smo, kako je z zamolklim hruščem zopet padel na zemljo. Tedaj sem šele videl, kaj se je zgodilo; naleteli smo naravnost na čredo spečih kvag, in na eno izmed njih je Good padel; žival je seveda planila kvišku in oddirjala z njim. Zaklical sem ostalim, da je vse v redu ter tekem k Goodu v velikem strahu, če se je kaj poškodoval, vendar sem ga v svojo veliko tolažbo našel sedečega v pesku, s svojim monokljem še vedno na svojem mestu; bil je nekoliko pretresen in začuden, vendar nikjer poškodovan. —

(Dalje prihodnjič.)

ra ostati armada krepka in da je zato potrebno, da se poviša število vojaških novincev. Ustanoviti se pa mora tudi zbor podčastnikov po poklicu. Pri izvežbanju vojakov bodo morali paziti na praktično izvežbanje. Vojači drugega letnika bodo morali biti spomlad ži tako izurjeni, kakor so zdaj vojači, ki služijo tretje leto.

HRVAŠKA.

Poslanec Zagorac pozivlja v odprtem pismu na uvodnem mestu v »Hrvatski« bana Raucha, naj dokaže svoja namigavanja, da zasleduje hrvaško-srbska koalicijska protidinastijske cilje. Ako Rauch to dokaže, se bo hrvaška stranka prava proti takim težnjam bojevala, če ne dokaže, sam vé, kaj mu je v takem slučaju storiti. — Vladne »Narodne Novine« so bivšega podbana dr. Nikolića obtožile, da je izpočetka v Budimpešti ustmeno privolil v načrt železniške pragmatike, pozneje pa pismo proti nji protestiral. Nikolić dementira, »N. N.« pa svojo vest vzdržujejo, ker je baje iz čisto zanesljivega vira.

POD VARSTVOM OROŽNIKOV IN POLICIJE.

Iz Zagreba poročajo od 18. t. mes.: Stanovanja velikega župana Gavrančiča in podbana Czernkovicha straži ponoči orožništvo in policija, razun tega je v zgradbi okrajnega sodišča, nasproti stanovanju Czernkovicha, stalno nameščeno orožništvo. Tudi v okolici Rauchovega stanovanja so nameščeni orožniki in policija. Sedaj je v Zagrebu 107 orožnikov.

GROF THUN AVSTRIJSKI POSLANIK V BEROLINU.

Poročevalec »Agramer Tagblatta« poroča iz informiranega vira, da ima obisk bivšega ministrskega predsednika grofa Thuna v Berlinu vključ običajnim dementijem velik pomen. Sedanji avstro-ogrski poslanik v Berlinu, grof Szögenyi-Marich ne uživa namreč več zaupanja avstrijske vlade in krone, ker se je preveč zavzemal za Mažare in za prusko protipoljsko politiko. Sicer pa je tudi že prestar. Poljski politiki so delali marljivo proti njemu. Pri izganjanju Čehov in Hrvatov iz Nemčije ni grof Szögenyi niti z mazincem mignil, ampak bil popolnoma pasiven. Zato se v kratkem pričakuje njegov odstop. Grof Thun, ki postane njegov naslednik, uživa seveda tudi v slovanskih krogih veliko zaupanje.

ZA ŽUPNIKA HLINKO.

Apostolski stolici je vpslala češka duhovščina spomenico zaradi slovaškega mučenika Hlinko. Podpisalo jo je 800 moravskih duhovnikov, med njimi državni poslanci Schillinger, Tvarusek, Stojan, Valoušek in drugi.

ODBIT SVOBODOMISELNI NAPAD V TURINU.

Po zgledu rimskega judovskega župana Nathana so predlagali socialni demokrati v turinskem občinskem svetu, da naj odpravijo krščanski nauk iz ljudskih šol. Predlog je pa bil odklonjen. Med 59 občinskimi svetniki je glasovalo za krščanski nauk 46 občinskih svetnikov, proti 12 in 1 (jud) je oddal prazno glasovnico.

ODPRTO PISMO NANCYSKEGA ŠKOFA TURINAZA CLEMENCEAU-U.

Nancyski škof Turinaz objavlja odprto pismo Clemenceau-u, v katerem pravi: Govori se, da obstoja dvojje Francij, ki se ne moreta združiti in izmed katerih se mora ena potlačiti, da dobi druga varnost in mir. Res je, da obstojata dvojje Francij: Francija zanikanja, sramotenja, popačenosti, materializma, in Francija vere, molitve, nesmrtnih upov: Francija roparjev, zasledovalcev in Francija zasledovanih žrtv. Imamo tudi Francijo apahov, vlomilcev, banditov in morilcev, ki so prave pošasti. Naša domovina je preplavljena z blatom in s krvjo, odkar zapirate naše katoliške šole in pomnožujete svoje, da poučujete otroke in mladino o vaših znanosti in o vaši npravnosti. Ta Francija ni naše, marveč vaše delo.

NAMERAVANI NAPAD NA AMERIŠKO BRODOVJE.

V Rio de Janeiro je zaprla policija več oseb, ki so nameravale uničiti del ameriške mornarice. Vsi zaprti so inozemci. Uradni brzojav, ki objavlja to vest, ne pove, če so zaprti inozemci japonski ali pa kake druge države državljani.

»Z GNJILIMI JAJCI NA PUSTOLOVCA«.

Republičanski rimski listi so objavili proti obisku srbskega kralja Petra v Rimu ostre članke. Priporočali so, da naj sprejmejo pustolovca z gnjilimi jajci.

LIKVIDACIJA PREMOŽENJA KONGREGACIJ NA FRANCOŠKEM.

Senat je izvolil komisijo, ki bo prala umazano perilo ob likvidaciji premoženja kongregacij.

RUSI NAMERAVAJO VDRETI V PERZIJU.

Zveza med Teheranom in Täbrisom je prekinjena. V Täbrisu so bili resni popularni boji. Prebivalstvo je razdeljeno v dva tabora: ustavni in ruski. Rusi čakajo le na ugodni trenutek, da prekoračijo mejo.

VSTAJA NA HAITIJU.

Vladne čete so osvojile Saint Mare. Vstaja ponehuje.

MAROKO.

Ker maroške afere še ne bo tako hitro konec in ker utegne prejalislej povzročiti zopet večje gibanje med diplomati, bo dobro markirati, kakšen je ondi današnji položaj in kako se bo po vsej priliki dalje razvijal.

Francoska vlada igra brezdvoma dvojno igro. V parlamentu je minister za zunanje zadeve Pichon kot svoj maroški program označil sledeče:

Da se bo držal algezijske pogodbe, da se ne bo vmešaval v spor med Abdul Azizem in Muley Hafidom, da se ne bo prodiralo v notranjščino Maroka, temveč da bo Francija zgolj podpirala Evropejce v pristaniščih. S tem pa se prav nič ne strinja dejansko postopanje generala d'Amade v Casablanci. Prodrli je že 70 km globoko v deželo in pri Setattu v bitki postrelil 150 Muley Hafidovih pristašev. 300 pa ranil. Zdaj se pripravlja, da na Muley Hafida samega udari. Oficijozno se iz Pariza poroča, da je ministrski svet d'Amadu naročil, naj napravi v ozemlju Šava mir in red s sredstvi, ki se njemu zde primerna in naj operira v kateremkoli delu tega okraja hoče. To gotovo ni v smislu algezijske pogodbe, kar sicer potrja tudi špansko časopisje. Pichon je namreč te dni bil v Madridu ter hotel špansko vlado pridobiti za skupno vojaško akcijo v Maroku. Francoska in Španska naj zasedeta dva ozemlja. Španski ministrski svet je po dolgem prevdarjanju to odklonil, špansko časopisje pa očita Francoski, da je prelomila pogodbo. Na Francoskem samem debatirata sedaj medseboj »Temps« in »Journal des Débats«, kako naj Francoska v Maroku postopa. »J. d. D.« meni, da bi vmešavanje v spor med Abdul Azizem in Muley Hafidom Francosko tiral v velike nevarnosti, dočim »T.« zagovarja dvostransko vladno politiko. Pravi namen francoske vlade je vjeti ali pa vsaj poraziti Muley Hafida in na ta način Abdul Aziza popolnoma prikleniti na Francosko. Abdul Aziz naj postane slepo orodje v rokah Pichonovih. Zato francoska vlada popolnoma ignorira miroljubne izjave Muley Hafidove in razširja tendenčne vesti o »sveti vojski«, ki jo baje Muley Hafid oznanja proti Evropejcem. Dunajski oficijozni »Fremdenblatt« je nedavno Francoski namignil, da algezijska pogodba nikakor ni bila sklenjena med vevlastim in Abdul Azizem, temveč je mogoče tudi Muley Hafida smatrati zdaj za kontrahenta v tej pogodbi, ker je zdaj dejanski vladar v Maroku. Tega miga Francoska noče razumeti, ker je mednarodni položaj tak, da se od nobene vevlasti nima ničesar bati. Iz južne Francoske odhajajo v Afriko vojači in finančni minister Cailloux je naznanil, da bodo okupacijske čete odlej mesto 4000 frankov stale 6000 frankov na dan. Kakor se vidi, bodo kmalu stale še več.

Tretji maroški sultan?

»Depeches Marocaines« piše: »Muley Hafid je bil pravilno proglašen za sultana. Niso ga proglasili rodovi, marveč kajdi, ker so se bali, da preprečijo reforme ropanje. El Mrani je proklamiral Muley Hafida za sultana, ker ne pride Muley Hafid nikdar v Fez. Nepotrpežljivo prebivalstvo bo proglasilo zato sultanom El Mranija. Kajdi in uleme bodo vprizorili sodnijski sklep, da Muley Hafida niso pravilno proglasili za sultana.

OBČUTLJIVI GENERAL.

General d'Eu, poveljnik 1. alžirske pehotne brigade je prosil za upokojitve, ker ni bil imenovan za casablanskega poveljnika.

SOCIALNE ZADEVE.

Državnozbornski socialno-politiški odsek.

Pododbor socialno-politiškega odseka je imel včeraj sejo, v kateri so se posvetovali o znižanju delavnega časa po rudnikih, o ustanovitvi rudarskih nadzorov in o izplačevanju plač. Po temeljiti razpravi, ki se je udeležel posl. Cingr, Schoiswohl in Zaranski, se sklene: Poljedelsko ministrstvo preskrbi odseku material o postavodaji inozemskih držav glede na delavno dobo po rudnikih, o rudarskih nadzornikih in o uspehjih deveturnega delavnika glede na produkcijo in na delavske plače. Ministrstvo mora pri-

praviti material do konca februarja. Naglašala se je tudi potreba ekspertije delodajalcev in pa delojemalcev.

Pododbor o otročjem delu je razpravljala o § 1. zakonskega načrta o otročjem delu. Prihodnja seja 23. t. m.

Brezposelni delavci v Berlinu in v Hanovru.

Včeraj dopoldne je zborovalo v Berlinu 12.000 brezposelnih delavcev, ki so se po shodu mirno razšli. Popoldne so se pa spopadli brezposelni delavci s policijo ob 1/2 uri na obrežju, kjer se grade ladje. Na policijo so metali opeko. Policija je navalila na brezposelne delavce s sabljami in jih več ranila.

V Hanovru se je zbralo 600 brezposelnih delavcev pred uredništvom nekega lista. Čakali so na nakaznice za delo. Neki brezposelni delavec je napadel nekega policista, ki je potegnil sabljo. Z odprtimi noži so nato napadli policista. Enega napadalca so morali odpeljati nevarno ranjenega v bolnišnico.

Stavka tržaških tiskarniških delavk.

Vsled stavke tržaških tiskarniških delavk nista izšla tržaška lista »Osservatore Triestino« in »Triester Zeitung«.

Dnevne novice.

+ **Osebnosti.** Okrajnemu višjemu komisarju g. Francu Schitniku je poverjeno vodstvo okrajnega glavarstva v Postojni. — Okrajni komisar g. Friderik Sima-Gall je imenovan za lokalnega komisarja za agrarne operacije s sedežem v Ljubljani.

+ **Novo društvo.** Vlada je potrdila pravila »Katoliškega slovenskega izobraževalnega društva« v Senožečah.

— **Z Vrhniko.** Že pred tednom je deželni odbor sporazumno z vlado sklenil, da razpusti stari občinski odbor z županom Jelovškom vred, če se Komotar-Jelovškova stranka ne udeleži volitve starešinstva določene za 21. t. m. Ker je Jelovšek vedel, da ga čez en dan odstavijo, je v naglici prejšnji večer 20. t. m. naznanil v Ljubljano pristojni oblasti svoj odstop. Drugi dan po odstopu se je Jelovšek ob 11. uri poslavljaval žalostnim srcem od tukajšnjih uradov kot župan. Hudomušni ljudje so rekli, da je svoje parte okoli raznašal. R. I. P.

+ **Slov. kat. akad. društvo »Zarja« v Gradcu** ima svoj IV. redni občni zbor dne 25. januarja ob 8. uri zvečer pri Kappusu, Lendplatz št. 1, s sledečim sporedom: 1. čitanje zapisnika; 2. poročilo odborovo; 3. izpopolnitev § 8 društvenih pravil; 4. slučajnosti.

+ **Kmetijski poučni tečaj** priredi »Mlekarska zadruga v Mengšu« od 27. do 30. prosinca t. l. v prostorih »Gospodarskega doma« v Mengšu s sledečim dnevnim redom: V ponedeljek, dne 27. t. m. od 9. do 12. ure dopoldne agrarna politika, predava deželni in državni poslanec dr. Krek, popoldne od 2. do 5. ure živinoreja, izboljšanje hlevov, živinorejske zadruge in živinorejske zavarovalnice, predava mlekarški nadzornik J. Legvart. V torek, dne 28. t. m. dopoldne od 9. do 12. ure obdelovanje travnikov, pridelovanje krme, osuševanje močvirij, namakanje travnikov, krmljenje molzne živine, mlekarstvo, predava mlekarški nadzornik J. Legvart, popoldne od 3. do 5. ure o hranitbi rastlin ter o umetnih gnojilih s posebnim ozirom na njih uporabo v našem kmetijstvu, predava ing. chem. Turk. V sredo, dne 29. t. m. dopoldne od 9. do 12. ure o zadrugištvu, predava tajnik »Zadruga zveze« v Ljubljani Svitoslav Premrou, popoldne od 2. do 5. ure umna molža krav, ravnanje z mlekom, prašičereja, perotninarstvo, perotninarske zadruge, prodaja jajec. Predava z razkazovanjem skioptičnih slik mlekarški nadzornik Legvart. V četrtek, dne 30. t. m. dopoldne od 9. do 12. ure sadjarstvo, vinski zakon, predava deželni sadjarski in vinarski komisar Franc Gombač, popoldne od 3. do 5. ure živinozdravstvo, predava živinozdravnik. — Ker je ta tečaj zelo poučljiv, zatoraj se vabijo gospodarji in gospodinjice iz celega kamniškega okraja, da se ga v obilni meri udeležijo. Prenosišča preskrbi za oddaljene »Mlekarska zadruga« v Mengšu-ako se udeleženci pravočasno nanjo obrnejo.

+ **Živinorejska zadruga za kamniški okraj.** Dne 27. t. m., ob 5. uri popoldne se snuje v Mengšu »Gospodarski dom« za kamniški okraj živinorejska zadruga, to je ob priliki kmetijskega tečaja. Takšna zadruga je za povzdigo živinoreje zelo važna, zatorej se vabijo živinorejci, da se tega ustanovnega shoda udeležijo.

+ **Nova mlekarška zadruga** se je osnovala preteklo nedeljo na Krki, poslovati prične še to zimo.

+ **»Društveni koledarček«** od danes naprej S. K. S. Z. več ne sprejema nazaj, ker ima sedaj dovolj zaloge. Zato najljubše prosi vsa društva, katerim se je razposlal, da se potrudijo in razpečajo tistih par izvodov med svoje člane, sicer osrednja zveza pri koledarčku nima drugega kot škodo.

+ **Pogreb toskanskega nadvojvode.** Včeraj ob četrti uri popoldne je odpeljal posebni vlak mrtvega toskanskega nadvojvode na Dunaj. S posebnim vlakom so se peljali na Dunaj tudi nadvojvode Jožef, Peter in Henrik. Pogreba na Dunaju se udeležita tudi zastopnika nemškega cesarja in bavarskega princa regenta pruski princ Friderik Leopold in bavarski princ Ludvik.

+ **Proti iridentu.** Iridentovske demonstracije drhali v Pulju ob prihodu delegatov obsojajo seveda vsi trezni elementi. Proti demonstracijam so protestirala sledeča puljska društva: »Dalmatinski skup«, pod predsedstvom Mardešiča, »Narodna delavska organizacija«, pod predsedstvom Križa, »Societa Austria«, pod predsedstvom Milovana, »Veteransko društvo«, in 3500 patriotsko mislečih delavcev v puljskem arzenalu.

+ **Puljske mestne volitve.** Z Dunaja javljajo, da je rekurz glede puljskih mestnih občinskih volitev baje rešen na način, da so volitve za prvi razred razveljavljene, v drugem in tretjem razredu pa potrjene.

— **Umrl je v Gradcu** brat deželno-vladnega svetnika g. dr. Mihaela Gistettenhoferja g. dr. Jožef Gistettenhofer, star 66 let.

— **Oddali so v blaznico v Celovcu** g. dr. Emila Klimeka, okrožnega zdravnika na Bledu; v blaznico na Studencu pa gosposdično Frančiško Verne, učiteljico v Kamniku.

— **Vino podraže** dunajski gostilničarji. Najcenejše vino bo veljalo v dunajskih gostilnah 24 vinarjev četrt litra.

— **Birokraški šimelj.** Iz Senožeč se nam poroča: Potom agrarne komisije so se pri nas skupni pašniki in gozdi razdelili med 153 sopošestnikov, oziroma soupravičencev. Vsi ti so nedavno dobili na 53 straneh pisan sklep v nemškem jeziku, v katerem je sodišče tudi vknjižilo nove dele. Kdo je zakrivil ta birokraški »cof«, tega ne vemo. Več ko čudno, da ne rečemo brezozirno pa je, da se celo na Kranjskem prezira naš jezik in ljudstvu pošiljajo večkrat odloki in rabsodbe, ki jih ne razume.

— **Narodna čitalnica v Novem mestu** naznanja, da se vrši, ker je odstopil ves odbor s predsednikom vred, dne 1. svečana t. l. ob osmi uri zvečer izvanreden občni zbor v svrhu izvolitve novega predsednika in odbora. Po občnem zboru se vrši licitacija časopisov zaradi podnaročbe.

— **Zaprta šola.** V Loškem potoku so radi bolezn, ki se razširja, med šolsko mladino, zaprli šolo za 14 dni.

— **Nova soc. dem. organizacija.** Prihodnji teden se ustanovi v Trstu »Klub slovenskih socialno-demokratskih uradnikov«.

— **O čudni zlorabi svojega imena** je izvedel pisatelj Ivan Cankar. Po Švici in po Nemčiji je hodil mlad človek, ki se je povsod predstavil kot pisatelj Ivan Cankar. Pisal je novele — ki jih je bil seveda že resnični Cankar spisal. Tudi pesmi je delal, n. pr. prav lepo »Der verlorene Glaube«, ki jo je bil pa že davno spisal neki France Prešeren in jo naslovil »Izgubljena vera«. Imel je srečo pri nekem knjigotrcu, ki mu je založil »njegovo« novelo. Da hodi pustolov po svetu kot slovenski literat, je res novo.

— **Dela za konjeniško vojašnico v Gorici** so razpisana. Dotične ponudbe je vložiti do 20. februarja dopoldne na mestnem magistratu. Vpogled v načrte in natančne pogoje je dobiti na magistratnem oddelku VII. v Gledališki ulici.

— **Rubijski most odkupljen.** Cestni odbor za goriško okolico je odkupil most čez reko Vipavo v Rubijah, ki je bil privatna lastnina barona Bianchia in sicer za 22.000 K. S tem je končno vendar rešeno to za vzojke važno vprašanje njim v prilogo.

— **Umrla je** v goriški ženski bolnišnici sestra č. g. Antona Berlota, župnika na Vogrskem.

— **Poroka.** Dne 18. t. m. se je poročil v Velikih Žabljah gosp. Evgen Kreus, oficijal pri trgovsko-obrtni zbornici v Trstu, z gđno. Lavoslavo Paljkovo iz Velikih Žabelj, hčerko posestnika Andreja Paljka.

— **V konkurz** je prišel trgovec Janez Auer v Trziču.

— **Konjska cestna železnica.** V Vin-kovcih na Hrvaškem sta dobila dva podjetnika predkoncesijo za gradbo konjske cestne železnice.

— **Samoumor dragonca.** V Rumi so našli obešenega v nekem hlevu dragonca Jurija Pavelka, 11. cesarskega dragon-

skega polka, katerega so pogrešali že tri dni. Vzrok samoumora je neznan.

— **Občinski odbor v Kostanjevici** je imenoval v osrednji odbor za zgradbo železniške proge Brežice-Kostanjevica-
Novo mesto gg. Lavoslava Bučarja, župana in posestnika in Alojzija Gatscha, trgovca in posestnika v Kostanjevici.

— **Ponesrečil je** 30letni železniški uslužbenec Barič. Blizu Hudejužne so ga našli z zlomljeno nogo in ranjenega na glavi. Prepeljali so ga v tržaško bolnišnico.

— **72-letna morilka.** Iz Petrinje na Hrvaškem se poroča: 72-letna Todor Kuk je živel v hudem sovraštvu s svojim zetom Alešom Šimić, ki se je pred 20 leti poročil z njeno hčerjo. Da je bil Šimić varen pred starko, je imel v postelji vedno poleg sebe sekuro in puško. Dne 16. t. m. se je priplazila starka v njegovo spalnico, vzela mu sekuro in ga trikrat udarila z njo. S tretjim udarcem mu je razkosala glavo. Šimić je bil na mestu mrtve. Nečloveško starko so izročili sodišču.

— **Samoumor v Zagrebu.** 19. t. m. se je vrgel v Zagrebu v bližini botaničnega vrta pod vlak pečarski pomočnik Janko Zorat iz Kukovaca. Bil je takoj mrtve. Kot vzrok samoumora se navaja nezdravljiva bolezen.

— **Zastrupiti se je hotela** v Zagrebu 34-letna Marija Neusiedel, ker je dobila od svoje matere pismo, ki ji je naznanjalo, da bo mati v kratkem umrla.

— **I. slovensko društvo perutninarjev in rejcev vseh malih domačih živali v Trziču** sklicuje s tem svoj drugi redni občni zbor, kateri se bode vršil v nedeljo, dne 26. januarja 1908, v gostilni »Sluga« v Trziču, točno ob 2. uri popoldne.

— **Novo društvo v Trstu.** Tržaški »Balkan« naznanja, da so v Trstu ustanovili društvo: »Jadran, društvo za mornarje i radnike«.

— **Izseljevanje iz Amerike.** Iz Reke se poroča, da je Cunard-parnik »Caronia« odplul 20. t. m. s 1740 izseljenci iz New Yorka proti Reki.

— **Roparski umor pri Voloski.** Na cesti, ki vodi proti Matuljam, se je zopet zgodil krvavi umor. Sedem roparjev je napadlo, umorilo in oropalo nekega delavca iz Mikotri, ki se je nedavno vrnil iz Amerike. Napadli so ga, ko se je vračal iz neke gostilne proti domu. Njegovo od strelov in nožev razmesarjeno truplo so naslednjega dne našli kmetje, ki so takoj sporočili umor v Volosko. Orožništvo je že zaprlo vseh sedem roparjev. Lopovi priznavajo svoj čin; trdijo pa, da jih je delavec izzival s tem, da je proti njim metal kamenje.

— **Stavko pekovskih pomočnikov** imajo v Pulju.

Znanost in umetnost.

* **Ksaver Meško: Na smrt obsojeni.** Dramatska slika iz življenja koroških Slovencev. Premijera, 21. jan. 1908. Meško izda gotovo svojo igro v obliki knjige — in tedaj sigurno izpregovorimo v delu samem kaj več. Dotlej bo vse scene, ki so sedaj samo skicirane, bolj izdelal, napravil to in ono verjetnejše in ne bo naprimer Gelbovega značaja prisiljeno preveč črno orisal. Več pravičnosti pri razdelitvi luči in teme! — Pohvaliti pa moram res lepi prizor med Pevcem in med otroci, ki je skoro tragičen. Vsakega Slovenca pa mora razveseliti pošteno in prepričevalno navdušenje pisateljevo za zatirano slovensko stvar na Koroškem; narodnostno vprašanje je prvo in zadnje na delu in zato bo našla igra povsod priznanje. Izpolnjevala bo narodno misijo in bo v obmejnih krajih prava pridobitev za slovenske čitalnice. Delo je seveda smatrati kot tendenčno, a na odrih bo povsod živahno aklamirano! Slovenska publika je navdušeno ploskala; zadnjič Cankarju, ki primerja domovino z vlačugo, sinoči pa Mešku, ki pravi: Mati je domovina! To je tako pri takem občinstvu . . . Jezik v igri lep, mestoma jako deklamatorično izdelan; tehnika je dobra, samo precej teatralike je v njej, — ko bo Meško enkrat scene raztegnil in iz skic napravil prizore in ko bo neverjetnosti III. dej. 2. prizor, II. d. predzadnji prizor itd. popravil, bo »Na smrt obsojeni« lep naroden obelisk. Dasi sili nacionalno navdušenje tako v ospredje, da se ne dá umetniško opravičiti, je samo na sebi hvalevredno, da je ravno patriotizem notorična sila celega dela; vendar je pa smrt Ivana le zunanja, ne pa notranja potreba. Prvenec ne more biti umotvor, — pač pa so lirčna mesta v igri, kot specijaliteta Meškova, lepa in vredna njegovih črtic. Igralo se je prav dobro; celo komparzerija je bila prav dobra, kar se pri nas vsako leto enkrat zgodi. Tudi režijo moram pohvaliti. Vloge so skoro vse pasivne, a igrali so jih dobro. Posebno pohvalo so zaslužili Kristina (Kreisovala), Do-

linar (Bukšek), Kovač (Povhe), Seljan (Danilo), Seljanka (Danilova, Gelb (Dragutinovič) in Starka (Ronovska, ki je imela krasno masko. Najboljšo vlogo Pevca je igral Toplak prav dobro; direktno iznenadil nas pa je Molkov Zaberšnik, ki je res dober in je pohvale vreden; g. Molek letos res napreduje. Vaverkov pastir pa nas ni niti z daleka zadovoljil. Nučičev Ivan nam je ugajal v igri in v maski. Gledišče je bilo prav dobro obiskano.

Adolf Robida.

Štajerske novice.

š **Prosimo brzojavnih poročil** o jutrišnji dopolnilni deželnozborni volitvi.

š **Umrla je** v Ptuj, kakor se nam danes brzojavlja, gospa Marija Kunstek, profesorjeva vdova.

š **Vabilo k javnemu predavanju**, ki ga priredi »Zgodovinsko društvo« v Konjicah, v »Narodnem domu«, dne 26. januarja 1908, ob 3. uri popoldne. Predmet predavanja: »Stari gradovi in grajsko življenje v konjiškem okraju.« Predava dr. A. Stegenšek. Vstop je prost. Odbor »Zgod. društva.«

š **Iz Feldhofo** se nam poroča, da je bil tam 21. t. m. z zakramenti za umirajoče previden št. Emski župnik veleč. g. Vizovišek. Gospodom sobratom se priporoča v memento pri sv. maši, vsem pa v pobožno molitev.

š **Umrla je** v Celju dne 19. t. m. gospa Terezija Balogh, soproga c. kr. višjega deželnega sodnega svetnika. — Isti dan je tudi umrla v Celju gospa Ema Kammerer, rojena baronica pl. Haustein.

š **Nov poštni urad.** Županu Antonu Petanu v Sromljah je poverjeno poštno ekspedijentsko mesto novega poštnega urada v Sromljah.

š **Umrl je** v Hočah 77letni Anton Wernig, oče župana Pavla Werniga. — Umrl je v Bistrici pri Mariboru Josip Zink, gostilničar in posestnik, v starosti 42 let.

š **Uboj v Spodnji Poljskavi.** V nedeljo dne 12. t. m., je prišlo med fantini v Spodnji Poljskavi do prepira, ki se je končal z ubojem. Nekoliko veseli kmečki fant Fr. Schager se je zlasti odlikoval s svojimi fantovskimi klici. Nasproti so prišli fantje iz vasi, ki seveda tudi niso na ta izzivanje molčali. Naenkrat sta se začela prepirati Schager in Anton Blazič. Po kratkem prepiru je vzel v roke Schager svoj nož in rekel: »Ako imaš korajžo, pa pridi!« Blazič je nato pograbil železne grablje in je z njimi tako močno udaril Schagerja po glavi, da se je takoj zgrudil. Pozneje se je zavedel ter se vrnil domov. Ko se je hotel vleči v posteljo, se je nenadoma zgrudil ter je dva dni pozneje umrl vsled udarca. Ko so ga obducirali, se je izkazalo, da je imel črepijno popolnoma razbito; nekaj koščic je prišlo celo v možgane. Blaziča in sokrivce so zaprli.

Koroške novice.

k **Izobraževalno delo.** V Kotljah je bila v nedeljo, dne 19. t. m. zelo dobro obiskana veselica tamošnjega izobraževalnega društva. Lepo so igrala domače moči igri »Sv. Neža« in »Kmet fotograf«. K nadaljnjemu vsestranskemu napredku je navzoče vzpodbujal g. cand. phil. Rožič in bodo njegove navduševalne besede gotovo rodile lepe uspehe. Pred leti bi kdo v našem kraju zastoj pričakoval take vprizoritve, zato je zdaj tem večje veselje nad uspehom vztrajnega dela!

k **Tatvina.** V Spodnjem Dravogradu je neznan lopov, ki je več noči prenočil v hlevu gostilne na pošti hlapcem odnesel precej obleke in obuvala. Orožniki ga sledujejo.

k **V vrbsko jezero je skočil** vsled maledga domačega prepira in utonil kmečki sin Janez Goričnik.

Ljubljanske novice.

lj **Umrl je** v hiralnici oficijal južne železnice g. Franc Kozamernik v 58. letu starosti.

lj **I. društvo hišnih posestnikov v Ljubljani** ima letošnji občni zbor v petek, 24. januarja t. l. ob osmi uri zvečer v hotelu »Union«. Člane opozarjamo, da se mnogoštevilno udeležijo tega za hišne posestnike jako važnega zborovanja.

lj **Akademični slikar g. Rašica** je ustvaril za letošnjo maskarado pevskega društva »Ljubljana«, ki bo dne 2. februarja v veliki dvorani »Uniona« krasno veliko sliko, ki bo krasila »Unionove« stene in ki predstavlja »Otvoritev Belokranjske železnice«. Tudi druga dekoracijska dela bodo nekaj posebnega, tako da bo 2. februar v veliki dvorani »Unionovi« zadovoljil res vse obiskovalce.

lj **Zaročil se je** na Sušaku gospod Nikoia Novakovič, posestnik vinogradov v Dalmaciji in trgovec z vinom v Ljubljani

z dražestno gospodično Tinko Večerina. Naše iskrene čestitke!

Ij Mladi tatovi. Krovskemu mojstru g. Teodorju Kornu je v zadnjem času začelo zmanjkovati z dvorišča v Slomškovih ulicah večje množine cinaste ploščevine. Tako je te pred nekaj dnevi zmanjkalo kar 70 kg., pred dvema dnema pa še več. Doglalo se je, da tatovi prodajajo ukradeno blago pri kupovalcih starega železa. Ko so Kornovi včeraj tatvino zopet opazili, je šel poslovodja k neki kupovalki železa, kjer so tatje že preje prodali ploščevino, je čul, ko sta tam čakala dva mlada fanta in rekla: »Zdaj pa le beživa!« Ker se mu je to zdelo sumljivo, ju je prijel in takoj obvestil policijo, ki ju je aretovala. Aretovanca sta 16 letna postopača Fran Bernard in Ivan Gašperšič. Ploščevino sta kradla na ta način, da sta odtrgala pri dvorišču leseno ograjo, koder sta potem prišla do nje. Pri tatvini pa nista bila sama udeležena, ampak še pet njih tovarišev, med katerimi je tudi eno dekle. Proti kupovalki so se izgovarjali, da izvira ta ploščevina od neke barake, ki so jo doma podrli. Cela osmerica stanuje na Selu pri Ljubljani.

Ij Umrla je včeraj v Celju po dolgotrajni bolezni č. šolska sestra M. Ksaverija Lipovšek, bivša učiteljica v Marijanišču in na učiteljski v Mariboru. Pogreb je bil danes ob 3. uri popoldne v Celju. Plago pokojnico priporočamo vsem, posebno pa njenim učencem in učenkam v pobožno molitev. Blag ji spomin!

Ij Mestni policijski urad je izdal lanske leto 341 potnih pravic, 115 potnih listov, 33 potnih izkaznic, 448 delavskih in 25 poselskih knjižic, 236 orožnih listov, 91 spremnic za orožje in strelivo, 38 krošnjarskih dovolil. — Z blagotvorno vožnjo je bilo odpravljenih 107 oseb, domovnic pa je bilo izdanih 307.

Ij Umrla je po kratki bolezni gospa Marija Terček, hišna posestnica na sv. Petra cesti. Pokojnica je bila radi svojega blagega srca v najširših ljubljanskih krogih visoko spoštovana in splošno priljubljena. Posebno požrtvovalno in neutrudljivo je delovala pri narodnih društvi, podpirala pa vsako potrebno in koristno stvar. Pogreb je bil danes popoldne. Bodi ji blag spomin!

Ij Najdene denarnice. Na glavni pošti ležite dve denarnici, vsaka z malo vsoto denarja in nekaterimi drugimi priložki, katere so stranke tamkaj pozabile, in sicer eno v mesecu novembru, drugo v decembru preteklega leta.

Razne stvari.

Silna vročina v Avstraliji.

V Avstraliji je sedaj silna vročina. Za solnčarico je umrlo v Viktoriji nad trideset oseb. Na raznih krajih gore gozdovi. V okraju Ederhope divja ogenj v okrožju 40 angleških milj ter je zgorelo mnogo naselbin s cerkvami, poštnimi uradi in drugimi javnimi poslopi.

650.000 slučajev influence.

V Čikagu kruto razsaja influenčna epidemija. Okoli 650.000 ljudi je napadla v zadnjem času ta bolezen. Mnogo slučajev je smrtnih.

Stavka dijakov na umetniški galeriji.

V Krakovu stavkajo dijaki ondotne umetniške galerije, ker vlada zavodu noče pripraviti dostojnih prostorov.

V Južni Ameriki zopet pogorelo mesto.

Velik del mesta Menuco v Čile je zgorel. Škoda je ogromna.

Za dva milijona kron psov pogorelo.

Najznamenitejši hlev za pse na svetu je bil Brookside-hlev v Ameriki, čigar posestnik je bil milijonar Jurij Grer. V njem je živel 2500 psov najplemenitejših pasem. Od novega leta 1907 so bili ti psi 500-krat odlikovani na razstavah, posestnik je dobil 170 častnih diplomov za nje. Škoda znaša dva milijona kron; od vseh psov je ostal le eden, ki ob požaru ni bil v hlevu.

Velika stavka kočlajažev.

V Parizu se pripravlja na stavko 10 tisoč kočlajažev, ker je policija v notranjem mestu z ozirom na promet prepovedala vožnjo s praznimi vozovi.

Umor majorja Schönebecka.

Schönebeckova je v kortavski norišnici zelo razburjena. Proti Goebenu prično sodno razpravo, ko bo dognano duševno stanje Schönebeckove. Dvomijo, da pride Schönebeckova pred sodišče. Preiskovalni sodnik je že predlagal, da naj jo izpuste iz preiskovalnega zapora, a je ugovarjal državni pravdnik.

Nečloveški starši.

V Bachu so zaprli zakonska Oederja. Malone do smrti sta mučila ženinega petletnega nezakonskega otroka. Izhujsano telo je bilo enako skeletu in pokrito z ranami. Z žlico je imel odrezan del nosu. Ko so prijeli nečloveške starše, je stal ubogi otrok nag v škafu napolnjenem z vodo, dasi je kazal toplomer 3 stopinje pod ničlo.

Poneverjenja v Lateranu.

V Lateranu (palača italijanskega kralja) je poneveril neki Savignoni 350.000 lir. Zadeva je skrivnostna, ker Savignoni je zapro.

Lakota in ropi v Srbiji.

V Srbiji strada prebivalstvo v mnogih krajih. Na deželi nimajo delavci dela in zato ne morejo preživljati rodbin. Zaradi lakote se množe ropi.

Sodnik »Lynch« v Galiciji.

V gališki vasi Ruda je zapazila kmetica Choina v hlevu tatu. Poklicala je soproga, ki je prijel tatu s pomočjo svojega brata in sosedov. Tatu delavcu Rzeszowskemu so zvezali roke in noge, nakar so ga obesili z glavo navzdol. Pretepali so ga nato s palicami in poleni, nakar so šli spat. Drugo jutro so dobili grozno izdelano mrtvo truplo. Ker nimamo v Avstriji uvedenega ameriškega »Lynch« (ljudskega pravosodja), je orožništvo zaprlo vse ljudske sodnike.

Obsojeni Prosch.

Zaradi poizkušene roparskega umora je dunajsko vojno sodišče obsodilo Proscha v desetletno poostreno ječo. Povrniti mora tudi škodo 6000 K. Prosch je strogo vojaško salutiral, ko so mu naznanili obsodbo.

Nemški cesar na maškaradi v Kielu.

Popolnoma nepričakovano je došel nemški cesar Viljem s prestolonaslednikom na maškerado, ki jo je priredil pruski princ Adalbert. Nihče ni znal, da sta na maškeradi cesar in prestolonaslednik. Precej pozno so šele uganili, da sta črna domina cesar in prestolonaslednik, ki sta pozneje menjala kostume tako, da je cesar predstavljal kneza, prestolonaslednik pa Rusa.

Grof Tolstoj za Poljake.

Grof Lev Tolstoj je Sienkiewiczu pisal pismo, kjer obsoja prusko nasilstvo proti Poljakom in imenuje Pruse »pripadnike roparske države«.

Ali ste že ponovili naročnino na »Slovenca«? Blagovolite to takoj storiti, da se vam list redno dopošilja.

DRŽAVNOZBORSKI ODESKI.

Telefonska in brzojavna poročila.

DRŽAVNOZBORSKI ODESKI.

Dunaj, 22. jan. Danes je proračunski odsek razdelil referate. Prihodnja seja proračunskega odseka bo v torek. Narodnogospodarski odsek je danes razpravljal o trgovsko-pomočniškem zakonu.

»OTVORITEV BELOKRANJSKE ŽELEZNICE«.

Metlika, 22. januarja. Iskreno pozdravljamo priredbo pevskega društva »Ljubljane« v proslavo otvoritve nove

železniške zveze Kranjske s Hrvaško in Dalmacijo. Naj bi »Otvoritev Belokranjske železnice« dne 2. februarja v veliki dvorani »Uniona« vspela nad vse častno! Tudi Belokranjcev nas ne bo manjkalo.

POGREB VELIKEGA VOJVODE TOSKANSKEGA.

Dunaj, 22. januarja. Danes se je z običajnimi ceremonijami vršil pogreb velikega vojvode Toskanskega.

BOLEZEN GENERALNEGA ŠTABNEGA ŠEFA.

Dunaj, 22. januarja. Bolezen generalnega štabnega šefa se povoljno razvija.

OGRSKI DRŽAVNI ZBOR.

Budimpešta, 22. januarja. V današnji seji je predložil poslanec Nagy predlog za revizijo poslovnika. Predlog pride na vrsto pojutrajšnjim. Danes državni zbor nadaljuje razpravo o predlogi glede vojaških novincev.

VELIKE DEMONSTRACIJE PROTI NADŽUPANU JANKOVIČU.

Požega, 22. jan. Pri dohodu novoimеноvanega nadžupana Jankoviča so bile tu velike demonstracije. Množica je kričala »Abcug« in piskala. Nadžupan je mogel le s pomočjo orožniškega spremstva priti v svoje stanovanje.

HRVAŠKI NAPISI.

Zagreb, 22. januarja. Včeraj so se na mestili na skupnih uradih zopet samohrvaški napisi.

PLAČE ZA PRUSKE DEŽELNE POSLANCE.

Berolin, 22. januarja. Plače za pruske deželne poslance nameravajo pavšalirati. Vsak deželni poslanec dobi na leto 3000 mark.

DEMONSTRACIJE BREZDELNIH DELAVCEV.

Berolin, 22. januarja. Pri včerajšnji demonstraciji brezdelnih delavcev je bilo mnogo demonstrantov ranjenih. Tudi v Magdeburgu so bile demonstracije in je mnogo demonstrantov bilo aretiranih.

NASI.

Rim, 22. januarja. Včeraj se je zopet pričel proces proti Nasiju.

DAROVI.

Za narodno šolo v Št. Jakobu v Rožu na Koroškem so darovali zagorski Mohorjani po g. Gothardu Rottu, župniku v Zagorju ob Savi, 11 K.

ŽITNE CENE.

Budimpešta 22. januarja.

Pšenica za april	12'67
Pšenica za oktober	10'64
Rž za april	10'92
Koruza za maj	7'05
Oves za april	8'26
Efektiv: brez prometa.	

Gospodična, ki je dovršila osemrazredno šolo in 2 reda višje dekliške šole, **želi vstopiti v pisarno ali prodajalno.** Bila je nekal časa že v prodajalni. Naslov pove upravništvo »Slovenca«. 186 3—1

Pozor, kmetice in dekleta!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posrečilo se mi je, iznajti najboljšo sredstvo za rast las, to je **Kapilor** št. 11. Isti deluje da postanejo lasje gosti, dolgi in odstranjuje prhljaj (luskine) na glavi. — Cena (franko na vsako pošto) je 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. — Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: **P. Jurčič**, lekarnar. Pakrac št. 65, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem.

2728 II. 10—6

Zahvala.

Za mnoge dokaze ljubeznivega sočutja povodom svojega iskreno ljubljenega 190

Josipa

izrekata najtoplejšo zahvalo

Ljubljana 22. jan. 1908.

Josip Pehani, ravnatelj »Vzajemne zavarovalnice« in Hedvika Pehani.

Vabilo

187 1—1

I. redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice“ v Kranju reg. zadruga z neomejeno zavezo

ki se bo vršil

v ponedeljek, dne 3. februarja 1908, ob 5. uri pop. v hranil. prostoru.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1907.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

odbor.

Razpisuje se služba

organista in cerkvenika :

na Sv. Gori P. Vače p. Litiji.

Prednost imajo izvežbani cecilijanci, oženjeni zaradi oskrbnitve gostilne. Ponudbe ustmene ali pismene se sprejemajo v teku 14 dni.

Župni urad na sv. Gori

dne 20. januarja 1908.

Andrej Zgaga

župni upravitelj.

189 3—1

RAZGLAS.

Na Veliki Dolini pri Jesenicah v župnišču se bodo

na javni dražbi

razprodajale **dne 27. januarja ob 9. uri dopoldne** v zapuščino pokojnega gospoda Fran Brulca, župnika na Vel. Dolini, spadajoče premičnine, namreč hišne oprave, gospodarsko orodje, goveja živina, konji, prašiči, vinska posoda, vinska zaloga in druge pritikline.

V Kostanjevici 21. januarja 1908.

M. Hafner

c. kr. notar v Kostanjevici na Kranjskem, kot sodni komisar.

Podružnica v Spljetu.

Dolniska glavnioca: 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2

sprejema vloge na vložne knjižice in na žiro-račun proti 4½% obrestim. Vloge na tekoči račun, koje ostanejo vsaj 60 dni naložene, obrestuje proti 8dnevni odpovedi s 5%.

Rentni davek od vlog na knjižice plača banka sama.

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond: 200.000.

Seja S. K. S. Z.

Ljubljana, 20. jan. 1908.

Koroška S. K. S. Z. je naprosila osrednjo »Zvezo«, da bi izdelala načrt za tedenska predavanja po koroških društvih. Načrt naj bi se oziral v posebni meri na kmečki stan. Po posameznih društvih se bodo izkušala vpeljati za 2—3 mesece taka tedenska predavanja. Sklene se opozoriti koroško S. K. S. Z. na »Društveni koledarček« iz l. 1907, kjer je zbrana tvarina za najrazličnejša predavanja. Odbor koroške S. K. S. Z. se naproša, da naj izdela z ozirom v »Društvenem koledarčku« za l. 1907 izdano tvarino predavanj koroškim razmeram primeren načrt o predavanjih.

Glede na po isti »Zvezi« naproseni načrt za socialni kurz, ki bi trajal 5—6 dni vsak dan 3 predavanja; udeleženci kmečki fantje od 17—25 let, se pooblašča predsednik S. K. S. Z. dr. Janez Ev. Krek, da naredi naproseni načrt.

Prošnja za združni kurz, ki naj bi trajal 3 do 4 dni se odstopi odborniku S. K. S. Z. dr. Lampetu, da posreduje zanj pri »Združni zvezi«.

Na znanje se vzame poročilo predsednice ženskega odseka S. K. S. Z. o dobro uspeli proslavi obletnice ustanovitve ženskega oddelka S. K. S. Z. dne 19. t. m.

Proslava obletnice ustanovitve ženskega oddelka S. K. S. Z.

Ljubljana, 19. jan. 1908.

Po večletni navadi je danes jutraj imel ženski oddelek S. K. S. Z. sv. mašo v proslavo obletnice ženskega oddelka S. K. S. Z. Pel je pri službi božji jako dobro pevski zbor S. K. S. Z. pod vodstvom pevovodje za cerkveno petje, odbornika Černiča.

Ob obilni udeležbi praznuje zvečer ženski oddelek S. K. S. Z. obletnico svoje ustanovitve v »Zvezini« dvorani. Večer otvori g. profesor dr. Janežič, ki v daljšem govoru obrazloži, kaj da je že vse storilo društvo za povzdigo ženstva, kar obstoji. Govornik priporoča, da naj bi članice marljivo čitale časopise, naj bi se pridno posluževale knjižnice in vztrajno pohajale poučna predavanja.

Predsednica, ga. Manfredo, pozdravi goste, na kar naglaša, da je društvo v minulemu letu živahno delovalo. Odbor je imel 15 posvetovanj, ki so se jih odbornice pridno udeleževale. Članice so se prav pridno posluževale raznih društvenih šol in prireditvev. Udeležilo se je društvo raznih slavnosti naših društev. Imeli smo tri zabavne večere. Štiri članice smo spremlili z društv. vencem in z zastavo k večnemu počitku. Naše denarno stanje je ugodno in se ne bojimo bližnje bodočnosti. Hočemo tudi v bodoče delovati za blagor našega društva in prosim, da nam ostanete i v bodoče vsi zvesti.

Nato je dobro zapel pod vodstvom g. pevovodje Čadežem S. K. S. Z. mešani pevski zbor tri pesmi, članica Aloj. Češnovar je lepo prednašala »Nočno poroko«. Po pevskem sporedu so pa nastopile S. K. S. Z. igralke in igralci v trojedanskem igrokazu »Ljudmila«. Igralo se je dobro. Omenjati nam je, da so udeležence in udeleženci burno ploskali tako pevkam in pevcem, prednašateljki kakor tudi igralkam in igralcem. Blagajniški uspeh je polnjen.

Na milansko razstavo.

Ljubljana, 21. jan. 1908.

V dvorani S. K. S. Z. predava danes znani turist in slovenski pisatelj č. g. Mlakar. Mikavno in šaljivo opisuje, kako da je potoval čez Tirolsko in Švico na milansko razstavo. Ni se vozil, kakor se vozi moderni blaziranec, zgolj v vlakcu, marveč ogledal in plezal je med potjo na več gorskih velikanov. Opisuje nam krasoto planin. Vmes pa pove več šaljivih, n. pr. kako da je spal v hotelski sobi, a ne v postelji, kako da je spravil na ladjo vola, ki ga niso mogli spraviti navaženi gonjači, in kako je končno prišel v Milan, ki ga je pa kmalu zapustil, ker mu razstava ni nič kaj ugajala. Poleg narisanih planinskih krasot nam je podal tudi kratke poteze, kako se živi, potuje pa vozi po modernih švicarskih planinah. Zeleti je, da bi predavatelj še večkrat predaval v S. K. S. Z.

Danes teden predava č. g. dr. Jos. Gruden.

„Straža na Dunaju“

je izvolila na zadnjem občnem zboru dne 12. t. m. nov odbor. Predsednikom je bil izvoljen za društvo mnogozaslužni bivši predsednik gospod Albert Strahovnik; podpredsednikom gospod Ivan Kvas; tajnikom gospod Mat. Borovnica, njega na-

mestnikom g. Mart. Cetinski; blagajnikom g. J. Kralj, njega namestnikom gosp. Fr. Vrhovnik; knjižničarjem stud. iur. M. Natlačen. Revizorja sta gg.: Martin Marinč in Al. Jeller.

Iz zanimivega poročila odborovega posnamemo le nekaj točk o delovanju društva v minulemu letu, ki kaže, kako vsestransko deluje »Straža« med dunajskimi Slovenci za izobrazbo in zabavo in kako močno so se je oprijeli naši dunajski rojaki.

»Straža« je oskrbovala vsako drugo redeljo v mesecu slovensko službo božjo s slovenskim govorom. 17. novembra je bila sv. maša za žive in mrtve člane, a 25. decembra izredna služba božja z govorom. S kolikim veseljem se zbirajo na daleč razkropljeni Slovenci, da čujejo, daleč ločeni od domovine, zopet domači govor in slovensko petje, to more prav ceniti le tisti, ki ga je zanesla usoda daleč od domovine. Tako je skrbelo društvo, da ohrani v Slovencih verskega duha.

Društvo pa je skrbelo tudi za zabavo svojim članom. Priredilo je v zadnjem letu en koncert, tri zabavne večere s petjem in tamburanjem, v maju je uprizorilo »Desetega brata«, v juliju je priredilo skupno z »Danico«, češko »Jednoto« in poljsko »Ojčižno« slavnost v proslavo sv. Cirila in Metoda, dalje še Martinov in Miklavžev večer ter več prijateljskih sestankov in predavanj, za katera so skrbeli »Daničarji«. Ob dohodu Slovencev na katoliški shod je napravila »Straža« svojim rojakom iz domovine pozdravni večer.

Članom je bila na razpolago društvena knjižnica, ki šteje nad 400 slovenskih knjig. V zadnjem letu jih je prirastlo 53. Kako marljivo so posegali člani po knjigah, dokazuje poročilo knjižničarja: izposodilo se je 677 knjig. — Razen tega se je poučevalo v društvu pod požrtvovalnim in spretnim vodstvom gospoda phil. Bajuka petje in tamburanje, tako da ima društvo svoj dobro izvežban pevski in tamburaški zbor.

Iz blagajnikovega poročila je razvidno, da je imelo društvo v zadnjem letu 1231 K 46 v dohodkov in 968 K 18 v izdatkov. — Ideja, ustvariti si svoje lastno ognjišče, ki se je rodila pred letom v društvu, ni padla na nerodovitna tla. V tem letu se je nabralo v društvu 400 K in zato je upati, da nam bo mogoče v nekaj letih najeti stalno dvorano, ki nam bo vedno na razpolago, v kar pomagaj Bog in — vi, rojaki!

Za 9. februar pripravlja društvo Medvedovo žaloigro »Za pravdo in srce«. Zato vabimo že danes vse prijatelje — rojake, da se te krasne prireditve zanesljivo udeleže in tako pripomorejo »Straži«, da ne bo imela morda izgube s tako veliko prireditvijo. Torej na svidenje v češkem »Narodnem domu«!

NEMŠKI DRŽAVNI ZBOR.

V seji dne 21. t. m. se nakaže komisiji zakonski načrt, da se smejo uvesti brezžični brzojavi le po dovoljenju državnega zbora. Nato se posvetujejo o kaznovanju zaradi razžaljenja veličanstva. Roehren (centrum) izjavi, da kljub raznim pomislekom priporoča, da naj se odobre predlogi komisije. Soc. dem. Heine zahteva, da naj odpravijo paragraf o kaznovanju zaradi razžaljenja veličanstva. Po daljši razpravi se odobri predlog. Proti glasujejo le socialni demokrati. Na soc. dem. interpelacijo o uvedbi splošne volivne pravice za deželne zbore vlada ne odgovori. Socialni demokrati zato prirede 22. t. m. najbrže demonstracije pred državnim zborom.

SRBSKI KRALJ NE POTUJE V INOZEMSTVO.

»Wiener Allgemeine Zeitung« poroča, da so izmišljena vsa poročila, da obišče srbski kralj Peter po sklenjeni avstroogrsko-srbski trgovinski pogodbi Dunaj in druge dvore.

TEROUERSKI VOJVODA.

Belgijski kralj namerava imenovati sina baronice Vaughan za terouerskega vojvodo. Člani vlade pa nočejo podpisati listine. Plemstvo je na kralja ogorčeno.

Belo goriško vino in kraški teran
iz lastnih vinogradov
prodaja od 56 litrov naprej M. Pipan
v Ljubljani, Zalokarjeve ulice šte. 9.

C. kr. oblasitveno potrjeno 18 5
učilišče za krojno risanje
Franja Jesih
Ljubljana, Starl trg št. 28.
Dobl se tudi kraj po životni meri.

Prima trboveljski in dolenski

Kosovni premog
Srednokokni premog
Orehovni premog
Gruščni premog

po najnižjih cenah — na cele vagone po premogokopnih cenah — priporoča lastnik premogokopov
J. PAULIN, glavna zaloga premoga v Ljubljani,
Nova ulica št. 3. 2737 10

Dobra prodajalka

za manufakturno trgovino

ki zna tudi šivati na šivalni stroj, se takoj sprejme pri **Karolu Skala, trgovina z mešanim blagom. P. Kamnik, Gorenjsko.** 138 3—2

V novih dveh hišah na **Domobranski cesti**, oddati je takoj več moderno izvršenih

stanovanj

Vsako je popolnoma za se izolirano in obstoji iz 3 parketiranih sob, predsobe, kuhinje z balkonom, shrambe za jedila, kleti, podstrešja in pralnice. K vsakemu stanovanju pripada tudi del ograjenega vrta. Lega krasna. Cene primerno nizke. Pojasnila daje lastnik na **Domobranski cesti št. 1**, I. nadstropje. 110 5—3

Komija

železne stroke, izurjenega prodajalca, veččega obeh deželnih jezikov, sprejme **trgovina z železnino, Stefan NAGY v Ljubljani.**

Proda se

Meyers Gr. Konversations-Lexikon

šesti (najnovejši) natis.

Celotno delo obsega 20 vezanih zvezkov; dosedaj izdanih 17 zvezkov se pošlje takoj, ostali trije, ko izidejo.

Leksikon je popolnoma nerabljen in nov, cena mesto K 240— samo K 170— (150 K se plača takoj, 20 K kadar se dopošljejo zadnji trije zvezki.) Pojasnila daje iz prijaznosti upravnistvo »Slovenca«. 131 3—3

Rabi se za **1. ali 15. februar** ena večja, ali dve manjši

SOBI

za stavbeno pisarno

v pritličju ali I. nadstr.

Tudi se sprejme dober **stavbeni risar**, ki je večč slov. in nemšk. jezika in nekoliko korespondence. Več pove **lv. Ogrin, Vrhnika.** 116 3—3

KOS. rjuh
najboljše vrste, brez šiva,
150 centimetrov široke
200 cm dolge K 14.50.
Tkalinca za platna in hamozirvanje
Bratje Krejcar,
Dobruška, češko.
Vozovi in platna in hamozirvanje
vse stvari, tkanine —
tudi volnene
blag. za doma-
oblike.

Cerkveno opravo
in
električna svetila
priporoča častiti duhovščini in slav. občinstvu
Leopold Tratnik
v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 27.
Vodno velika zaloga. — Postrežba točna.

IVAN PENGOV

podobar, izdelovatelj oltarjev itd.

naznanja prečistiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom, da je **pre-vzel** znano 2795 52—7

podobarsko delavnico

umrlega g. **And. Rovšeka,**

Kolodvorske ulice šte. 20.

Priporočam se in zagotavljam, da bodem vestno izvrševal svoj poklic in prosim za zaupanje. Tekom 10letnega praktičnega dela pri rajnem g. Rovšku pridobil sem si toliko spretnosti, da se bode v prihodnje ravno tako solidno in kolikor mogoče po nizki ceni izdelovalo, kakor se je dosedaj.

Bolnica za živino.

Ordinacija od 9.—11. dop.

Telefon šte. 44.

143 5

HIŠA na prodaj.
iz proste roke se **proda**
hiša na Bledu

na zelo primernem mestu, pripravna za kako obrt, v bližini farne cerkve, četrte ure od novega kolodvora. — Hiša obstoji iz **8 sob, 2 kuhinji, 2 kletij, 1 orala vrta.** Več se izve pri **Antonu Slivniku na Rečici št. 54.** 2994 5—6

Pozor! Čitaj! Pozor!
Slavonska biljevina.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč ter se izvršno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju, bolih v prsih, prehlajenju v grlu, hripavosti, težkem dihanju, astmi, pljučnem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd.

Delovanje izborna, uspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju, ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od 2728

P. Jurišića, lekarnarja
v Pakracu šte. 65 (Slavonija).

Zaradi velike zaloge

dajem pri nakupovanju

normalnega perila

15% popusta.

A. Persché

trgovina z modnim blagom in perilom

v Ljubljani, Pred škofijo 21.

136 3—3

Z električnim obratom urejena tvornica
G. Skrbic
143 Zagreb 43-2
Ilica šte. 40
priporoča

svoje slovite solidne in cene **žaluzije**, lesene, tkane in platnene **rolete**, železne in lesene **zastornice** za izložbe in prodajalne ter prosi, naj se tej solidni tvornici izvoli nakloniti največje zaupanje. Ceniki in proračuni zastoj.

Predstave se vršijo
v delavnikih od 5.
do 9. ure popoldne,
ob nedeljah in praz-
nikih od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3.
do 9. ure popoldne.

Kinematograf EDISON

!! Dunajska cesta nasproti kavarne „Europa“. !!
Danes v sredo nov spored.

2124

Vsak četrtek in
soboto od 3. do
6. ure popoldne
predstava za
dijake po zni-
žani ceni. !!

Novost za cerkvene zборе.

Osem napevov k bla-
goslovu. Zložil Karol Bervar.
Op. 7. 1908. — Cena partituri
K 1.—; štiri glasovi v dveh
komadih K 1.—.

Katoliška Bukvarna
v Ljubljani. 41 5-5

Zastonj

zahtevajte moj ilustrirani
cenik o urah, zlatnini, sre-
brnini itd. 2554 14

Drag. Heger
urar, juvelir in graver.
Osiek I. Kapucinska ul. 4. (Slavon.)

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob in kuhinje se odda
za februarjski termin ali takoj v Ilirski
ulici št. 22 na Škofijem svetu. 147 3

C. in kr. dvorni založnik in papežev dvorni založnik

1000 52-7

lekarnar Piccoli, Ljubljana

Dunajska cesta (lekarna pri angleji)

opetovano odlikovan, priporočila nastopne preizkušene izdelke

Salmijakove pastile, preizkušene, olajšujejo hri-
pavost in kašelj, razkrajajo sliz.
1 škatljica stane 20 h, 11 škatljic stane
2 kroni.

„Antirrhemon“ najboljšo bolečino ga-
seče sredstvo proti
trganju in podobnim revmatičnim bolečinam.
1 steklenica stane 50 h.

Železnato vino vsebuje za slabokrvne in nervozne osebe, blede in slabotne
otroke, lahko prebavljivo železnat izdelek. Ena pollitera stekla 2 kroni.
Poštni zavoj s 3 steklenicami K 6.60 franko zaboja in poština.

Tinktura za želodec je želodec krepi, tek vzbujajoče, prebavo in odprtje
telesu pospešujoče sredstvo. 1 steklenica 20 vin.

Naročila se točno izvrše proti povzetju.

Razpis.

V Idriji je izpraznjena služba provizoričnega de-
želnega živinozdravnika.

S to službo združeni so dohodki letnih 1800 K in sicer je v pokritje
te svote zagotovljen iz deželnega zaklada znesek 800 K iz obč. blagajnice
v Idriji znesek 800 in za dobo 5 let iz državnih sredstev znesek 400 K.

Dotični živinozdravnik je dolžan brezplačno ogledovati živino in
meso v Idriji ter ondi brezplačno nadzorovati živinske semnje, v ostalem
sodnijskem okraju pa proti primerni odškodnini po dogovoru z dotičnimi
občinami.

Prosilci za to službo pošljejo naj svoje prošnje z dokazili v starosti,
znanju slovenskega in nemškega jezika in o živinozdravniški vsposob-
ljenosti do

5. februarja 1908. l.

podpisanemu deželnemu odboru.

Ljubljana 15. januarja 1908.

171 3-2

DEŽELNI ODBOR KRANJSKI.

Oton Fettich-Frankheim

Gospodski in damski frizer.
Kongresni trg 19.

Damski salon za pranje las; z najnovejšim
„zrakosušilnim“ aparatom
v 8. minutah osušeni lasje.

Priporoča se nadalje v friziranje po
najnovejših dunajskih in francoskih modah
za ples, gledališča, koncerte
in svatbe. 2782 19 8

Postrežba tudi v hišo.

Veliki izbor damskih kakor tudi gospod-
skih toaletnih potrebščin.

Parfumerija in mila iz prvih tovarn.

Izdelovanje vseh kakršnihkoli lasnih del.

Kupuje po najvišji ceni zme-
dene in odstrižene lase.

Naznanilo.

172 2-2

Vsled razpusta rudniške godbe v Idriji je 47 različnih manj ali več rabljenih
trobil in drugih instrumentov ter večje število
muzikalij na prodaj.

Kdor bi želel kupiti vse te instrumente oziroma muzikalije skupaj, ogleda si jih
lahko do 15. februarja t.l. med uradnimi urami v gradu v Idriji, proti prejšnji zglatitvi
pri c. kr. rudniškem ravnateljstvu, katero sprejema tudi eventuelne ponudbe.

C. kr. rudniško ravnateljstvo v Idriji.

Zelo trpežno opeko

kakor strešno, zarezo in navadno, za oboke in zidove
priporoča v poljubni množini

A. KORI, BOROVNICA.

Pred inventuro se bode po znižani ceni
prodajalo kožuhovinasto blago in modni žameti
kolikor je še zaloge. 135 3-3

A. Persché
trgovina z modnim blagom
Ljubljana, Pred škofijo št. 21.

6
Grand
Prix.

Zdravniško priporočeno dvojnoslavno pivo

6
Grand
Prix.

z varstveno znamko sv. Štefana.

Prav prijetna osvežilna pijača, obenem preizkušeno zdravilo proti nervoznosti, malo-
krvnosti, želodčnim in pljučnim boleznim, pomanjkanju spanja, pomanjkanju slasti itd. itd.
Kdor naroči 12 steklenic, jih dobi franco na dom. 102 8-4

Glavni zastopnik in glavna **lekarnar PICCOLI**, dvorni dobavitelj
z zaloga za Kranjsko: !!

Podružnice:
Trgovina s preizkušenimi: Oradeu 25, Mito stran, Most, alica 17, Baden, Brno,
Ljubljana, Celica, Kamenica, Korovak, Szeged, Múding, Novi Jm. Plava,
Sofia in Liberec.

Menjalnica na Dunaji:
I. Strasse 10, II. Völgelstrasse 4, III. Ungergasse 37 (vogl. Benzenberg), III. L.
Wengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrennerstrasse 30, 2
VI. Hauptstrasse 22, VII. Mariahilferstrasse 16, VIII. Leopoldsdorferstrasse
12, IX. Alservstrasse 32, X. Favoritenstrasse 50, XVII. Währingerstrasse 32,
XIX. Döblinger Hauptstr. 13, XIX. Hernalserstrasse 22.

Nemjalnica delniška družba 45 159-168

MERCUR

Dunaj, I. Wollzeile 10.
Ak. kapital K 20.000.000. Resor. sklad K 8.500.000

Najkvalitetnejši

nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, sreč-
deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje
kreditnih zastavnic in obligacij, sreč in kuponov.